

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Practica Theologiae Mysticae

Gelen, Victor

Coloniae Agrippinae, 1652

Articulus Secundus. De praxi ad exercitium actus, ad Hic & Nunc prout per species expressas vitalis gustus consortij diuinae naturae, in actu transeunte, vel immanente incipit, perficitur, ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-9766

Dei similitudinem exprimendam, impendere: non sine tristi, & arida tolerantia. quæ ut leuius feratur, & non tam propriæ negligentia, ac internæ infidelitati, adscribatur, recogitandum est primò; quod licet post priuationem infundatur gratia. & modi operandi supernaturaliter, ita ut ius, & propriam dispositionem habeat ad vitale consortium diuinæ naturæ: hoc ipsum tamen nondum apparere, sed successu temporis, quando in charitate magis, & magis radicem fixerit, & in medio scilicet, aut summo status vnionis constituta: ac tandem dono sapientiæ supernaturalis à Deo dignata fuerit. Secundo aliud esse aliquid habere, aliud habitum retinere, fouere, & in eo oblectari. aliquando enim, imò frequenter in initio, & medio vnionis pia anima inueniet aliquem vitalem in Deo gustum; sed minime illum poterit (etiam per quamcunq; adhibitam diligentiam) fouere, & per intellectus operationes ad fruendum dirigere: nec tamen interea negligenter agit, aut tempus minus vtiliter expendit; sed hisce strenuis conatibus diligenter contestatur, quia ipse altissimus sit, quem diligit anima eius; vnde etiam meritorijs actibus multiplicatis, continuo in charitate magis radicatur, & ad vteriores spiritus progressus disponitur. interea verò hic consequenter dicemus, quomodo actus exercitium perfectè incipiat, & perficiatur.

Praxis ad exercitium actus, ad Hic & Nunc, prout per species expressas vitalis gustus consortij diuinæ naturæ, in actu transeunte, vel immanente incipit, perficitur, continuatur, excedit, remittitur; interruptur, deficit, ac reincipit.

ARTICVLVS SECVDVS.

Specie b tua, & pulchritudine tua in-
Stende, prosperè, procede, & regna. ac si diceret, ô pia anima, non qualibet specie assumpta; sed tua, id est, tibi proportionata, & pro Hic, & Nunc congrua in interiori tuo procedere debes. ut autem hoc ipsum absq; ambiguitate præstare valeas, sciendum est primò, specie mysticam (de qua tantum hic loquimur) nil aliud esse, quam similitudinem de Deo, eiusq; diuinitate ab intellectu formatam. cum enim in hac vita, absq; singulari gratia (quæ vel tribus contigit se vix conceditur) ipsam diuinam essentiam (licet in Ecstasi, vel raptum spiritus eleuetur) nullus videre possit; hinc intellectuali lumine cogimur Dei aliquam similitudinem exprimere, ut iam hic supra c dictum est. Secundo, quod cum dicitur Hic, d & Nunc, hoc innuere; quod, quando, per species expressas, id est, per illas quas à nobis ipsis formamus, oportet operari; quod tunc ab infimis, quæque loco sensuum sint, incipiamus. Vnde ipsum Hic respicit aliquam intellectus extensionem, dimensionem, situm, vel vbi, secundum quod

a ut inf. Dec. 2. a. 10. b Psal. 44. c art. preced. d ut latius inf. Dec. 6. a. 1.

quod mysticus, vel supra, vel infra, antrosum, vel retrorsum, dextrorsum, vel sinistrorsum se dirigit; vt quod intendit summum pulchrum diligendum, pro primo actu, & ingressu inueniat, inspiciatque. ipsum Nunc autem aliud non est, quam illud momentum in quo pulchrum vitali gustu, id est ex aliqua voluntatis bene-afficientia, complacentia, seu dilectionis suauitate, licet non sensibilibiter intensa, obtinet. sæpè enim diu multumque pia anima laborat, priusquam etiam omni adhibita industria, aliquam amoris perceptionem in voluntate consequatur.

Itaque specie propria Hic, & Nunc habita cum vitali gustu, dicitur intendere prospere, procedere, & regna. ac si diceret, iam, seu hoc momento disposita es, vt vnitiuo amore perfruaris: eo ipso enim quo de diuino Bono voluntas quidpiam gustat; ipse intellectus gustus illius speciem aliquam, seu similitudinem format, illuminatq; incipiendo; dum autem diiudicat illic etiam perficit, ac subtiliorem gustum exprimit per ipsam speciem; ac rursus dum expressum boni gustum amplius illustrat, diiudicatque, ad gustum magis subtilem penetrat. hoc autem tot iteratis vicibus præstando, ipsam vnionem, & fruitionem per actualem visum continuat, renouat, fouet, & diuino nutrimento alit supra omnem affirmationem, vel negationem. licet enim toties quoties per species expressas exercitium mysticum inchoatur, in initio aliquid (licet plus

minus, directè, aut sollicitè) de diuino bono, aut pulchro affirmetur, aut negetur; in progressu tamen, & quando per continuas actiones ad puram, atque ab omnibus inquirendi modis absolutam fruitionem pertingit, non amplius quidpiam affirmat, aut negat; sed ipsum actuale consortium diuinæ naturæ per actiones mentis digerit, & vt suum possidet: subindè etiam ad amoris excessum, intellectus operationes supprimentem, tanquam ad Ecstasim inchoatam, & modi-nesciam à Deo susceptionem penetrans; vt dein primo instanti quo intellectus restitutus fuerit, pulcherrimam diuini Boni speciem, ceu agalma, ad super-excellentes operationes exercendas, eliciat. vt latius dictum est *a* infra. ex his verò dictis apertè videtur primò, quod habita specie propria in Nunc præsentis, ipsa vnio facillimè, & iucundè foueatur, ac continuetur; scilicet solummodo videndo ipsum pulchrum, quod suo bono ita benè afficit, vt ex eiusmodi bene-afficientia, intellectus nouum pulchrum conspiciat, ad intimiùs ipsum bonum consequendum. & eo sensu dicitur, Domine ostende nobis patrem, & sufficit nobis, id est, sicut pater æternus est principium operationis ad intra in sanctissima Trinitate, ita vt illa posita, aliæ facillimè subsequantur; ita quoque pia anima habito semel vitali gustu diuinæ naturæ, vt id à quo species ab intellectu formatur, dein facillimè ex fecunditate, & naturali vtriusque potentie in-

B b 2

tellectus

a paraph. 9. a. 30

tellektus scilicet, & voluntatis inactione, fructuum amoris exercitium instituet, continuabitque. & hoc ipsum tantò attentius, quantò vitalis gustus fuerit magis intensus, & ad distractionis aliquam impertinentiam minus inclinatus, vel etiam ipsam actualem unionem interrumpens. Secundò quod mystica fruitio, in quocunque modo, aut statu perfectionis exerceatur, non per inhaesionem; sed per nouam, & perfectiorem intellectus, & voluntatis successiuam operationem, continuare debeat. intellectus enim, & voluntas, nisi nouis subordinatis actibus, quodammodo excitentur, non mouent, sed flaccescunt, remittunt, interrumpunt, deficient, & facillimè ad alia dilabuntur.

Et quidem circa remissionem, interruptionem, & deficientiam actualis exercitij unitiue fruitiois, in praxi quatuor contingere solent. Primum est, quod interea dum diuinum Bonum, intellectus suo pulchro illustrat, diiudicat, & bonum ipsum fouet, fouendoque perficit, subindè aliud ad amoris continuationem non pertinens occurrat, interrumpat, seu distrahat; ac tum quidem si distractio animum, vel appetitum non simul abripiat; facillè mysticus præuens amoris exercitium prosequetur: nèque plus impediatur, quam oculus ab eo quod intense aspicit, licet musca aliqua interuolet. Secundum est, quod aliquando id, quod in actuali unionem supremum habuit, pro Hic, &

Nunc perfectissimo quidem, seu maxime intenso actu remittat; ita tamen ut supremi actus sui, diuinæque sapientie quandam particulam, & vestigium, seu reliquias in imaginatione loco phantasmatum nil fœdi habentis relinquat, & in aliquam diuinam dimensionem, scilicet latitudinis, longitudinis, sublimitatis, vel profundi resoluatur: ita ut intellectus agens speciem contemplationi iterum propriam facillè elicere, & unionis exercitium resumere, continuare, ac fouere valeat. Tertium est, quod ex abundantia virium superiorum quandoque tam fortiter vitalis gustus in vires inferiores defluat, ut per septimanas, & menses aliquot facillè iucundeque actualem unionem resumat, contineat, foueatque; & tum est immanens unio, cum ex abundantia tali, pia anima non tam facillè ad propriam soleitatem, seu carentiam amoris dilabatur. quia verò eiusmodi impressio paulatim à vigore deficit, necessariò etiam oportet interruptionem amicabilis unionis subsequi, & de nouo ad aliam se disponere, ut iam supra a dictum est.

Quartam est quod non in actu immanente; sed transeunte (interea dum intellectus diuinum Bonum suo lumine perficit) paulatim ita deficiat, ut nulla amplius industria pro eo Nunc quidpiam amoris elicere possit: eo quod mensura donationis confortii diuinæ naturæ, quod est gratia,

vel orationis mentalis hora, quod est statuti, vel regulæ; vel distractio appetitum fortiter alio mouens, quod est fragilitatis humanæ; vel somnus, quod est naturæ; vel aliud obedientiæ opus, quod est meriti; finem imponat fruitioni præsentis. ac tum ex quacunque causa prouenerit, iterum vnionis exercitium ab intellectu agente (si à Deo specie infusa, aut voluntatis commotione non præueniatur) & per species expressas reincipiendum est, & tam diu reiterandum, quoadsque de notio vitalis gustus excitetur, qui sufficiens sit, vt simili modo amoris opus inchoari, perfici, foterique possit; licet subindè dies, & septimanæ absque vitalis gustus expressione transeant. cum autem nulla actio in suo summo diu dureret, & intellectus humanus in sua operatione admirabili volubilitate omnibus mobilibus mobilior sit; sub vna orationis mentalis horula, hæc omnia quæ de vnus pro Hic & Nunc mysticæ operationis initio, perfectione, continuatione, excessu, remissione, interruptione, deficientia, & reinceptione dicta sunt; vel centenis vicibus contingere, palpare etiam poterit, qui interiora sua dijudicare nouit. quomodo autem supremæ vnionis exercitium, per donum sapientiæ species infusas, vel præuias voluntatis commotiones instituendum sit (cum hoc ordinariè non huius, sed transformationis status sit) & toto statu vnionis, mysticus sæpè interruptiones, & ad propriam soleitatem

dilapsus patiatur; sicque magis in actu transeunte fruitions contingat (licet ad septimanas, aut menses perseuerent) mysticum ad perfectiores operationes remittimus; a si quandoque præsertim in summo vnionis se illius praxis capacem iudicauerit. quia verò operationes exercitij actus, & penè momentaneæ, ab ipso interno vitali gustu, dependent; consequenter dicendum est, de ordinato modo maioris radicationis in charitate, secundum diuersas & perfectiores dimensiones; in quibus exercitium actualis vnionis, circumuolutiones suas peragit.

Praxis ad exercitium actus prout per donum intellectus, ordinate, & continuè perfectius aliter atque aliter mysticæ tum dimensiones, tum species formantur.

ARTICVLVS TERTIVS.

VT in charitate radicati, b & fundati, possitis comprehendere cum omnibus Sanctis, quæ sit latitudo, & longitudo, & sublimitas, & profundum. ac si diceret: ô pia anima, in mystico exercitio (præsertim, quando post priuationem, per donum intellectus, infunditur gratia modi operandi supernaturaliter, id est, sine discursu, & phantasmatum vsu) charitatem seu gratiam sanctificantem, per quam ius & hæreditatem vitæ æternæ consequimur; pia, certa, & catholica fiducia præsupponi-

Bb 3

mus:

a inf. paraph. 9. b Ephes. 3.